

УВЕДЕНО В ДІЮ
наказом ректора ДВНЗ «УжНУ»
№ 95/01-04 від 05.11.2018 р.

ПОЛОЖЕННЯ
про систему внутрішнього забезпечення якості освіти
Державного вищого навчального закладу
"Ужгородський національний університет"

1. Загальні положення

1.1. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти Державного вищого навчального закладу "Ужгородський національний університет" (далі – Положення) розроблено відповідно до вимог Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти» Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти і регламентує функціонування системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет" (далі – Університет).

1.2. Система внутрішнього забезпечення якості освіти Університету є складовою частиною системи забезпечення якості вищої освіти в Україні.

1.3. Метою системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Університету є:

– досягнення позитивної динаміки якості підготовки здобувачів вищої освіти шляхом забезпечення відповідності освітньої діяльності вимогам стандартів вищої освіти;

– моніторинг та оцінювання якості освітнього процесу на всіх етапах його реалізації;

– своєчасне виявлення причин виникнення відхилень фактичних якісних показників від внутрішніх і зовнішніх нормативів, а також пошук та реалізація шляхів їхнього усунення через здійснення коригувальних дій;

– забезпечення вимог та очікувань здобувачів освітніх послуг Університету, а також роботодавців та органів державної влади й управління.

1.4. Колегіальним органом управління Університету, який визначає систему та затверджує процедури внутрішнього забезпечення якості вищої освіти є Вчена рада Університету.

2. Принципи та процедури забезпечення якості

2.1. Систему внутрішнього забезпечення якості освіти Університету розроблено згідно з принципами:

- відповідності європейським і національним стандартам якості вищої освіти;
- автономії Університету, який відповідає за забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти;
- системного підходу, який передбачає управління якістю навчання та якістю викладання на всіх рівнях освітнього процесу;
- студентоцентрованого навчання, викладання та оцінювання;
- здійснення моніторингу якості навчання та якості викладання;
- постійного підвищення якості освітніх послуг та вдосконалення системи внутрішнього забезпечення якості;
- залучення студентів, роботодавців та інших зацікавлених сторін до процесу забезпечення якості освітніх послуг;
- відкритості інформації на всіх етапах забезпечення якості.

2.2. Система внутрішнього забезпечення якості освіти Університету передбачає:

- визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- здійснення моніторингу, періодичного перегляду та вдосконалення освітніх програм, розробки та впровадження нових курсів;
- щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників Університету та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань;
- забезпечення якості складу науково-педагогічних та педагогічних працівників Університету;
- забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників;
- наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу за кожною освітньою програмою;
- наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками Університету та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і

забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;

– участь Університету в національних та міжнародних рейтингових дослідженнях закладів вищої освіти.

3. Політика Університету щодо забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти

3.1. Політика Університету щодо забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти є публічною і відкритою для всіх учасників освітнього процесу та інших зацікавлених сторін, враховує національні традиції вищої освіти України та досвід Університету щодо організації та змісту освіти.

3.2. Політика забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти є пріоритетною в Університеті і поширюється на всі рівні управління. Кожний співробітник Університету в межах своєї компетенції несе відповідальність за реалізацію політики забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти.

3.3. Політика реалізується через внутрішні процеси забезпечення якості із залученням усіх структурних підрозділів Університету та учасників освітнього процесу.

3.4. Політика Університету щодо забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти передбачає:

– підвищення мотивації здобувачів вищої освіти до систематичної активної роботи впродовж усього періоду навчання за відповідним ступенем вищої освіти, переорієнтації їх цілей на формування системних, стійких знань, умінь, навичок та інших компетентностей;

– створення системи управління якістю, яка сприятиме удосконаленню системи контролю підготовки здобувачів вищої освіти та досягнення об'єктивності оцінювання знань, умінь, навичок та інших компетентностей;

– формування системи управління процесами та процедурами забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Університеті;

– практичну реалізацію інноваційних педагогічних технологій в освітньому процесі;

- інтеграцію наукової та освітньої діяльності Університету та ефективного використання результатів наукових досліджень в освітньому процесі;
- створення системи моніторингу ринку праці з метою швидкого реагування на потреби замовників освітніх послуг;
- постійний розвиток матеріально-технічної бази, інформаційних ресурсів;
- покращення якості навчання через підвищення ефективності системи менеджменту якості;
- створення сприятливих умов для науково-педагогічної діяльності та навчання в Університеті;
- академічну доброчесність і свободу, а також протидію академічному шахрайству та плагіату;
- запобігання будь-яким проявам нетолерантності чи дискримінації проти студентів або викладачів;
- підвищення ефективності освітньої та наукової діяльності, що ґрунтується на підвищенні кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників;
- підвищення ефективності системи управління якістю освіти та удосконалення процедур контролю з використанням новітніх інформаційно-комунікативних технологій;
- створення сприятливих умов для академічної мобільності студентів та викладачів, підтримка випускників у працевлаштуванні;
- розвиток міжнародного співробітництва у науковій та освітній галузях, участь у міжнародних програмах та проектах тощо.

4. Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм

4.1. Механізм розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм в Університеті регулюється цим Положенням.

4.2. Освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова) програма – це система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання

(компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

4.3. Освітні (освітньо-професійні, освітньо-наукові) програми розробляються відповідно до стандартів вищої освіти та на базі компетентнісного підходу, студентоцентрованого навчання і Національної рамки кваліфікацій.

4.4. Стандарти вищої освіти для кожного рівня вищої освіти в межах кожної спеціальності розробляє і затверджує Міністерство освіти і науки України за погодженням із Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти. Стандарти вищої освіти використовуються для визначення та оцінювання якості змісту та результатів освітньої діяльності.

4.5. Освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова) програма для певної спеціальності (спеціалізації) розробляється проектною групою, до складу якої входять висококваліфіковані науково-педагогічні працівники. Керівник проектної групи (гарант освітньої програми) та її члени мають відповідати кваліфікаційним вимогам, що визначаються Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності.

4.6. Склад проектної групи затверджується наказом ректора Університету за поданням декана факультету (директора інституту).

4.7. Освітня програма затверджується рішенням Вченої ради Університету та вводиться в дію наказом ректора.

4.8. На підставі затверджених Вченою радою Університету освітніх програм розробляються навчальні плани зі спеціальності (спеціалізації). Навчальний план є нормативним документом Університету, який визначає зміст навчання та регламентує організацію освітнього процесу. Навчальний план складається окремо для кожної спеціальності (спеціалізації) на весь нормативний термін навчання, ухвалюється на засіданні Вченої ради Університету та затверджується ректором.

4.9 Для конкретизації планування освітнього процесу на кожний навчальний рік складається робочий навчальний план окремо для кожної спеціальності (спеціалізації) та для кожної форми навчання, який затверджується першим проректором Університету.

4.10. Робочі навчальні плани розробляються робочими групами факультетів із залученням представників кафедр, які забезпечують освітній процес з відповідної спеціальності. Персональний склад груп визначається деканом факультету. Координація їхньої діяльності здійснюється відділом планування, контролю та організації освітнього процесу Університету.

4.11. Здобувачі вищої освіти беруть участь у формуванні робочого навчального плану, вибираючи навчальні дисципліни з переліку дисциплін вільного вибору.

4.12. Освітні програми діють на термін, що не перевищує періоду їх акредитації, але не менше ніж встановлений нормативний термін навчання за певним освітнім або освітньо-науковим рівнем, після чого можуть переглядатися з урахуванням змін у законодавстві, останніх досягнень у певній галузі знань, потреб суспільства, ринку праці та пропозицій здобувачів вищої освіти.

4.13. Моніторинг здійснюється, як правило, проектною групою та групою забезпечення. До здійснення моніторингу можуть долучатися експерти: науково-педагогічні працівники, професіонали-практики, здобувачі вищої освіти.

4.14. Критерії, за якими відбувається перегляд освітніх програм, виробляються як у результаті зворотного зв'язку із науково-педагогічними працівниками, студентами, випускниками і роботодавцями, так і внаслідок прогнозування розвитку відповідної галузі та потреб суспільства.

4.15. Освітні програми в обов'язковому порядку оприлюднюються на офіційному веб-сайті Університету.

5. Оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників

5.1. Оцінювання якості навчання здобувачів вищої освіти регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет», Положенням про оцінювання навчальних досягнень студентів ДВНЗ «УжНУ» за кредитно-модульною системою, Положенням про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків, Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію у ДВНЗ «УжНУ».

5.2. Оцінювання здобувачів вищої освіти передбачає послідовне використання наперед оприлюднених критеріїв, правил і процедур. Процедури оцінювання дозволяють студентам продемонструвати, наскільки вони досягли запланованих результатів навчання.

5.3. Оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється під час вхідного, поточного, модульного і підсумкового (семестрового) контролю, перевірки

залишкових знань студентів усіх освітніх рівнів (ректорський контроль) та атестації здобувачів вищої освіти.

5.4. Результати оцінювання здобувачів вищої освіти обговорюються на засіданнях вчених рад факультетів та Вченої ради Університету. Рейтингові списки успішності студентів регулярно оприлюднюються на офіційному веб-сайті Університету.

5.5. Для врахування думки здобувачів вищої освіти щодо якості та об'єктивності системи оцінювання проводяться соціологічні опитування здобувачів вищої освіти та випускників, а також студентський моніторинг якості освітнього процесу.

5.6. Оцінювання освітньої діяльності науково-педагогічних працівників забезпечує об'єктивний аналіз якості їх роботи та слугує активізації професійної діяльності. Моніторинг та оцінювання якості освітньої діяльності науково-педагогічних працівників здійснюється шляхом визначення їхніх рейтингів відповідно до «Положення про визначення рейтингів науково-педагогічних працівників ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

5.7. Запровадження системи визначення рейтингу науково-педагогічних працівників спрямовано на підвищення мотивації співробітників університету до продуктивної праці, створення умов змагальності та здорової конкуренції в колективі. Індивідуальний рейтинг викладача є підставою для його стимулювання (преміювання, встановлення надбавок до посадового окладу, представлення до присвоєння почесних звань тощо).

5.8. Показники рейтингу ґрунтуються на переліку видів роботи науково-педагогічних працівників, Ліцензійних умовах, вимогах до діяльності університету, показниках для визначення рейтингів закладів вищої освіти.

5.9. Рейтингові списки науково-педагогічних працівників оприлюднюються на офіційному веб-сайті Університету, відповідно до «Положення про визначення рейтингів науково-педагогічних працівників ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

6. Забезпечення якості викладацького складу та підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників

6.1. Університет несе відповідальність за якість викладацького складу та створює для них сприятливі умови для ефективного виконання ними посадових обов'язків.

6.2. Процедура відбору та призначення на посаду науково-педагогічних працівників здійснюється згідно з Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) в ДВНЗ "УжНУ".

6.3. Обрання на вакантні посади науково-педагогічних працівників проводиться на конкурсній основі. Оголошення про проведення конкурсу, терміни та умови його проведення публікуються в засобах масової інформації і на офіційному веб-сайті Університету.

6.4. Конкурсний відбір проводиться на засадах відкритості, гласності, законності, рівності прав членів конкурсної комісії, колегіальності прийняття рішень конкурсною комісією, незалежності, об'єктивності та обґрунтованості рішень конкурсної комісії, неупередженого ставлення до кандидатів на зайняття вакантних посад науково-педагогічних працівників.

6.5. Підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників здійснюється згідно з Положенням про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних та науково-педагогічних працівників ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

6.6. Університет забезпечує підвищення кваліфікації та стажування педагогічних, науково-педагогічних працівників не рідше одного разу на п'ять років.

6.7. Основними завданнями підвищення кваліфікації та стажування педагогічних та науково-педагогічних працівників університету є:

- оновлення та розширення знань, формування нових професійних компетентностей у педагогічній, науково-дослідній, організаційно-управлінській діяльності;

- засвоєння інноваційних технологій, форм, методів та засобів навчання;

- вивчення педагогічного досвіду, методів управління, ознайомлення з досягненнями науки і техніки та перспектив їх розвитку;

- розроблення конкретних пропозицій щодо удосконалення освітнього процесу, впровадження у практику навчання кращих досягнень науки і техніки;

- застосування інноваційних технологій реалізації змісту навчання, що передбачає його диференціацію, індивідуалізацію, запровадження дистанційних, інформаційно-комунікативних технологій навчання.

6.8. Результати підвищення кваліфікації та проходження стажування враховуються під час проведення атестації педагогічних працівників та під

час обрання на посаду за конкурсом чи укладення трудового договору з науково-педагогічними працівниками.

6.9. Підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників здійснюється відповідно до затвердженого плану-графіка, який розробляється відповідним структурним підрозділом Університету.

7. Ресурсне забезпечення освітньої діяльності

7.1. Для здійснення якісної освітньої діяльності в Університеті формуються ресурси, основними серед яких є: навчально-методичне забезпечення, матеріально-технічна база та інформаційні ресурси. Забезпеченість необхідними ресурсами для організації освітнього процесу в Університеті регламентується Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності.

7.2. Освітні (освітньо-професійні, освітньо-наукові) програми та навчальні плани, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, забезпечують можливість досягнення заявлених у них результатів навчання за рахунок наявності відповідних ресурсів для організації освітнього процесу.

7.3. Освітній процес здійснюється у навчально-лабораторних корпусах університету та на базах практики (відповідно до укладених угод про співпрацю). Заняття проводяться згідно з розкладом, який погоджується з навчальною частиною та затверджується проректором Університету.

7.4. Забезпечення освітнього процесу мультимедійним обладнанням, комп'ютерною та іншою оргтехнікою здійснюється з урахуванням потреб, що впливають зі змісту освітніх програм, Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, а також фінансових можливостей Університету.

7.5. Освітній процес у повному обсязі забезпечується навчальною, методичною та науковою літературою на паперових та електронних носіях завдяки фондам бібліотеки, діяльності власного видавництва та веб-ресурсам Університету. Бібліотечний фонд поповнюється також за рахунок видання навчально-методичної літератури та монографій, підготовлених науково-педагогічними працівниками Університету.

7.6. Науковою бібліотекою Університету забезпечується оперативний доступ до друкованих та електронних ресурсів з метою задоволення інформаційних потреб науковців, викладачів та здобувачів вищої освіти, впроваджуються інноваційні технології в розвиток бібліотечно-

інформаційного сервісу, створюються власні інформаційні ресурси.

7.7. Для організації самостійної роботи студентів запроваджуються та систематично оновлюються електронні навчальні курси на базі системи управління навчанням Moodle.

7.8. Оцінювання рівня забезпеченості освітнього процесу необхідними ресурсами здійснюється відповідними структурними підрозділами Університету щорічно та у разі потреби.

8. Інформаційне забезпечення управління освітньою діяльністю

8.1. Для ефективного управління освітньою діяльністю Університету структурними підрозділами системно організовується збір, аналіз і використання відповідної інформації, тобто формується та використовується відповідна інформаційна система. Інформаційна система Університету дозволяє забезпечити моніторинг якості освіти та освітньої діяльності, приймати ефективні управлінські рішення щодо її вдосконалення.

8.2. Ефективному управлінню якістю освітньої діяльності в Університеті сприяють: офіційний веб-сайт, на якому розміщена основна інформація про діяльність Університету, електронний ресурс, на якому розміщені навчально-методичні та інші матеріали, система внутрішнього електронного обміну інформацією, автоматизовані інформаційні системи «Освіта», «Навчальний план» і програмний комплекс «Студент».

8.3. Інформаційні системи спрямовані на відображення:

- досягнень здобувачів вищої освіти та показників їх успішності;
- можливості контролювати освітній процес, включаючи екзаменаційні сесії та модульно-рейтингову систему;
- відгуків здобувачів вищої освіти про освітні (освітньо-наукові) програми, які вони виконують;
- ефективності роботи науково-педагогічних працівників;
- наявних навчальних ресурсів та можливостей їх використання;
- ключових показників діяльності Університету.

9. Публічність інформації про діяльність Університету

9.1. Публічність інформації про діяльність Університету регламентується Законом України «Про вищу освіту» та наказом Міністерства освіти і науки України «Деякі питання оприлюднення

інформації про діяльність вищих навчальних закладів».

9.2. Обов'язковому оприлюдненню на офіційному веб-сайті Університету, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб підлягає основна інформація про Університет: структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня, освітньо-наукова, видавнича, атестаційна діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, правила прийому, перелік освітніх програм та освітніх компонент, контактна інформація.

9.3. Університет несе відповідальність за надання інформації про пропоновані освітні програми, очікувані результати навчання, кваліфікації, які присвоюються, використані процедури викладання, навчання та оцінювання знань, а також про навчальні можливості, які доступні здобувачам вищої освіти.

9.4. Інформація, що підлягає оприлюдненню, підтримується в актуальному стані та систематично оновлюється на офіційному веб-сайті Університету.

10. Забезпечення академічної доброчесності

10.1. Забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками Університету та здобувачами вищої освіти, у тому числі забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату регламентується Положенням про академічну доброчесність в ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

10.2. Дотримання академічної доброчесності в Університеті пов'язане із сповіданням педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти принципів:

- верховенства права;
- законності;
- соціальної справедливості;
- науковості;
- професіоналізму та компетентності;
- партнерства і взаємодопомоги;
- відкритості й прозорості;
- відповідальності.

10.3. Система запобігання та виявлення академічного плагіату включає такі процедури та заходи:

– ознайомлення здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних та наукових працівників з документами, що регламентують питання запобігання академічного плагіату;

– дотримання принципів академічної доброчесності;

– інформування здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних та наукових працівників про необхідність дотримання правил академічної етики та інформаційної культури;

– запровадження в навчальних дисциплінах вивчення питань щодо коректного використання інформації при роботі з першоджерелами та іншими інформаційними ресурсами, об'єктами інтелектуальної власності, правил оформлення цитувань.

10.4. Забезпечення академічної доброчесності здійснюється на всіх рівнях освітнього процесу та наукової діяльності в Університеті.

11. Участь Університету в рейтингових дослідженнях

11.1. Університет бере участь у національних і міжнародних дослідженнях з визначення рейтингів університетів. Метою участі в рейтингах є порівняння діяльності Університету з роботою університетів України та світу для визначення заходів із підвищення якості підготовки фахівців з вищою освітою та наукових кадрів, зміцнення наукового підґрунтя освітньої діяльності, інтернаціоналізації освітньо-наукового процесу, врахування думки академічних експертів і роботодавців.

Положення розглянуто і затверджено Вченою радою ДВНЗ «УжНУ» від 30 жовтня 2018 р. (протокол №10).

Перший проректор

Сливка О.Г.

Начальник юридичного відділу

Тимчак В.В.

Начальник навчальної частини

Штимак А.Ю.